

SOSYAL BİLGİLER DERSİNE YÖNELİK ÇOCUKLARIN İNTERNET KULLANIMI HAKKINDAKİ VELİ GÖRÜŞLERİ (ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ)

*Zeynep TAŞYÜREK

**Meral METİN GÖKSU

Öz

Bu araştırmayla ortaokul 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik internet kullanma durumları veli penceresinden tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada, nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Verileri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Araştırmanın çalışma evrenini Erzurum ili Palandöken, Yakutiye, Aziziye ilçelerinde 6. ve 7. Sınıfta çocuğu olan 50 veli oluşturmaktadır. Çalışma evrenini oluşturan veliler, ölçüt örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Araştırmada elde edilen veriler içerik analiziyle çözümlenmiştir.

Yapılan görüşme sonucunda velilerin, % 84'ü çocuklarının interneti kullanma süresi ile ilgili önlem aldıklarını belirtmişlerdir. İnterneti kullanma süresi ile ilgili önlem alan velilerin büyük bir kısmının standart kuralları olduğu görülmüştür. Veli görüşmelerinde, internet kullanımının Sosyal Bilgiler dersine yönelik, kalıcı öğrenme sağlaması, görsellik ve video yoluyla öğrenme imkânı sağlaması, bilgiye daha hızlı ulaşımı sağlaması, fikir sahibi olma imkânı sağlaması ve güncel veri sağlaması gibi faydaları olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, İnternet, Öğrenci, Veli

PARENT VIEWS ABOUT CHILDREN' s INTERNET USAGE AIMED AT SOCIAL STUDIES (EXAMPLE of ERZURUM)

Abstract

With this study, secondary school 6. and 7. grade students' internet usage situations aimed at social sciences is tried to be determined from the point of parents. In the study, qualitative research approach has been adopted. [Semi-structured interview](#) form developed by the researcher has been used to collect datas.

Target population of the study is consisted of 50 parents whose children are in 6. and 7. grade in Palandöken, Yakutiye and Aziziye districts of Erzurum. Parents in target population were determined via criterion sampling. Datas determined in the study were analyzed with content analyze.

As a result of the interview, 84% of parents indicated that they take precaution for their children's internet usage time. It has been observed that most of the parents who take precaution for internet using time have standard rules. In the parents' meetings, it has been concluded that internet usage has benefits for Social sciences such as providing permanent knowledge, providing learning opportunity with visuality and video, providing quicker access to knowledge, providing opportunity to have idea and providing contemporary data.

Keywords: Social Sciences, Internet, Student, Parent

Giriş

Teknolojik gelişmeler toplumsal yaşamın her alanında değişmelere sebep olmaktadır. Bu değişmeler her alanda olduğu gibi eğitim kurumlarının yapı ve işlevlerini de etkilemiştir. Tüm dünyada etkili olan endüstri, ekonomi ve iletişim gibi birçok toplumsal sistem eğitim kurumlarının teknolojiyi kullanabilen bireyler yetiştirmesini beklemektedir (Akpınar,

* Atatürk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, zeynep_tarih@hotmail.com

** Arş. Gör. Kafkas Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, meral.metin@kafkas.edu.tr

2003,80). Bu nedenle bilgiye ulaşmak, kalıcı öğrenmeyi sağlamak, eğitim maliyetini en aza indirmek, teknolojik gelişmelere ayak uydurmak ve öğrencilere teknoloji kullanma becerilerini kazandırmak için öğretim teknolojileri aktif bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır (Çalışkan ve Karadağ, 2007:11). Teknolojinin eğitimde kullanılmasıyla, öğrenme-öğretme süreci daha etkili bir hale gelmiştir. Ayrıca eğitimin kalitesini artırması bakımından da önemlidir.

Türkiye'de 2005 yılından itibaren uygulanmaya başlanılan yapılandırıcı yaklaşıma göre bilgi teknolojilerini kullanma ilköğretim programlarında belirlenen ortak becerilerden birisidir. Teknoloji ve tasarım, fen bilimleri, bilişim teknolojileri ve yazılım gibi derslerde doğrudan programın temel içeriklerinden biriside bilgi teknolojilerini kullanma becerisidir. (Ünal, Özmen ve Er, 2013: 743). İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda ise "Yönergeden yararlanarak bilgisayarı kullanma, farklı kaynaklardan toplanmış bilgiyi kaydetme, biçimlendirme, tekrar kullanma, biçimlendirdiği bilgiyi bilgisayar ortamında sunma, metin, grafik, renk ve ses efektleri kullanarak çoklu ortamda rapor hazırlama, telefon ve televizyon ağlarını kullanarak bilgiye ulaşma yeteneği kazanma, günlük hayatta ulaşabildiği teknolojik ürünleri amacına uygun olarak kullanma." (MEB, 2005) becerisi olarak yer almaktadır. Bu şekilde sosyal bilgiler dersinde teknolojinin kullanılması, öğrencilerin aradığı bilgiye hızlı bir şekilde ulaşarak konuya odaklanmalarını ve konuyu kolay bir şekilde öğrenerek öğrencinin öğrenme sürecinde aktif rol oynamasını sağlar (Picard, 2009:11).

Öğrencilerin teknolojiyi etkili şekilde kullanmalarında internet ayrı bir yer tutmaktadır. Çünkü internet öğrenme, araştırma, iletişim, eğitim ve daha birçok alanda kullanılmaktadır. İnternetin her sistemi etkilediği gibi eğitim sistemini de çok yönlü olarak etkilemiştir. Bu nedenle iletişimin hızını artırması, eğitim hizmetini yaygınlaştırması, eğitim kalitesini yükseltmesi, esneklik sağlayarak etkileşimi artırması gibi pek çok yönden eğitim sistemini etkilemiştir (Alkan, Deryakulu ve Şimşek, 1995). Bunlara ilave olarak İnternet, eğitimde yer ve zaman kavramlarını da değiştirerek eğitimi okula dayalı olmaktan çıkararak okul dışına taşımıştır. Bu şekilde evlerde internet kullanılmasıyla birlikte evlerde birer öğrenme ortamına dönüştürülmüştür (Ersoy, Yaşar, 2003: 1).

Günümüzde internet aileler, öğrenciler ve öğretmenler için önemli bir bilgi kaynağı haline geldiği için birçok aile çocukları için evine internet aboneliği almaktadır. Çocukların evlerinde internet ağı olmasıyla kolay bir şekilde internete bağlanarak çalışma yapabilmektedirler. Ancak ev ortamındaki bilgisayar ya da interneti eğitim amaçlı kullanması büyük oranda aile desteğine de bağlıdır. Çünkü aileler, çocuklarının internetin olumlu özelliklerine odaklanmalarını ve çocuklar için doğru ve etkili bir internet kullanım kültürünün yaratılmasını istemektedir (Ersoy, Yaşar, 2003: 1-2).

Bu sebeple tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de internet kullanımı gün geçtikçe artış göstermektedir. Türkiye'de çocukların interneti hangi amaçla kullandıklarına dair velilerde bir takım düşünceler ortaya çıkmıştır. Bizim bu çalışmamızda ortaokul 6. ve 7. Sınıfta sosyal bilgiler dersine yönelik velilerin, çocuklarının interneti hangi durumlarda kullandıkları ile ilgili görüşlerini tespit etmeye çalışacağız.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, Ortaokul 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin, Sosyal Bilgiler dersine yönelik internet kullanma durumlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada öğrencilerin derse yönelik internetten nasıl faydalandıkları, alınan tedbirler veli penceresinden ele alınmıştır. Bu amaç doğrultusunda da aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Velilerin, çocuklarının interneti kullanma süresi ile ilgili aldıkları önlemler hakkındaki görüşleri nelerdir?
2. Velilerin, çocuklarının Sosyal Bilgiler dersiyle ilgili ödev hazırlarken kütüphane ya da internetten hangisini tercih etmeleri ile ilgili görüşleri nelerdir?
3. Velilerin, İnternet kullanımının çocuklarının Sosyal Bilgiler dersine fayda sağlaması ile ilgili veli görüşleri nelerdir?
4. Velilerin, çocuklarının Sosyal Bilgiler dersiyle ilgili ödevlerine yardım ederken internetten nasıl faydalandıkları ile ilgili görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Nitel araştırma “ Araştırma katılımcılarının sosyal ve fiziksel koşulları öğrenerek sosyal dünyayı anlayarak yorumlayan ve detaylı olması koşuluyla yön veren amaçları, özellikle gelişimsel ve etkileşimli olan araştırma katılımcıları ve araştırmacı arasında yakın bağı gerektiren veri toplama metotlarını, ölçeği küçük olan ve amaca yönelik temel önemli kriterlerin seçildiği örnekleri, gelişen kavramlara ve fikirlere açık olan ve detaylı tanım ve sınıflamaları sağlayabilen analizleri içermektedir” şeklinde ifade edilebilir (Moriarty, 2011: 2-3). Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır.

Durum çalışması nitel araştırmada çok yaygın olarak kullanılan yaklaşımdır. Durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır. Yani bir duruma ilişkin etkenler (ortam, bireyler, olaylar, süreçler, vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkilediği ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 77).

Araştırmanın Çalışma Evreni

Araştırmanın çalışma evrenini Erzurum ili Palandöken, Yakutiye, Aziziye ilçelerinde 6. ve 7. Sınıfta çocuğu olan 50 veli oluşturmaktadır. Çalışma evrenini oluşturan veliler, ölçüt örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Örnekleme ölçütü, velilerin evlerinde internet bağlantısı olması ve velilerin internet kullanabilmesidir.

Araştırmanın Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplamak için görüşme metodundan yararlanılmıştır. Ortaokul 6. ve 7. sınıfta öğrencisi olan 50 veli ile görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde kullanılmak için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler “hem sabit seçenekli cevaplamayı hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir. Analizlerin kolaylığı, görüşülene kendini ifade etme imkânı, gerektiğinde derinlemesine bilgi sağlama gibi avantajları vardır” (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2013: 163).

Görüşme soruları hazırlanırken uzman görüşünden faydalanılmıştır. Velilerle yapılan görüşmelerde yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Yapılan görüşmeler

velilerden izin alındıktan sonra ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir. Görüşmelerin yapılma sürecinde velilerden randevu alınmıştır. Görüşmeye başlamadan önce çalışmanın içeriğinden bahsedilerek görüşmecilerin bilgilendirilmesi sağlanmış ve ses kayıt cihazının kullanımı için izin alınmıştır. Görüşme esnasında araştırmacı yönlendirmeden kaçınmıştır. Ancak daha detaylı bilgi almak için “neden, niçin, örnek verebilir misiniz” gibi sözcükler kullanılmıştır. Görüşmeyi kabul eden gönüllü 6. ve 7. sınıfta öğrencisi olan veliler ile araştırmacının daha sonra iletişime geçmesi için kişilerin iletişim bilgileri alınmıştır. Görüşmeler 2014-2015 eğitim-öğretim yılı içinde yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirlerine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 227).

Veriler araştırmacı tarafından incelendikten sonra kategoriler ve kodlar oluşturulmuştur. Verilerin sunumunda veli görüşlerinden aynen alıntılar yapılarak faydalanılmıştır. Alıntılarda velilerin gerçek ismi yerine verilen kodlar kullanılmıştır. Görüşme yapılan velilerin kimlikleri gizli tutulmuştur. Yapılan görüşmelerde kodlamalar V-1, V-2, V-3... şeklinde yapılmıştır. Velilere kodların verilmesinde herhangi bir özellik (hizmet yılı, yaş, branş vb.) gözetilmemiş, görüşme sırasına göre kodlamalar yapılmıştır. Velilerin yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan bazı sorularla ilgili birden fazla görüş belirtmelerinden dolayı, hazırlanan tablolarda frekans ve yüzde değerlerinin bazıları veli sayısını değil, o soruyla ilgili veli görüşlerinin sayısını ifade etmektedir.

Bulgular

Velilerin, Çocuklarının İnterneti Kullanma Süresi İle İlgili Aldıkları Önlemler Hakkındaki Görüşleri

Velilerin, 42’si (% 84) çocuklarının interneti kullanma süresi ile ilgili önlem aldıkları belirtirken, 8’i (% 16) ise herhangi bir önlem almadıklarını ifade etmişlerdir. Önlem aldıklarını belirten velilerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1

Velilerin, Çocuklarının İnterneti Kullanma Süresi İle İlgili Aldıkları Önlemler Hakkındaki Görüşleri

Görüşler	f	%
Belli bir süre internette kalmasına izin verme	23	40
Araştırma konusuna göre sınırlama getirme	12	21
İnternette fazla kaldığı zaman internetin başından kaldırma	8	14
Belli bir süreden sonra interneti kapatma	5	9
Fazla internette kaldığında uyarma	3	5
Sadece hafta sonu oyun oynamasına izin verme	3	5
Haftada bir kez oyun oynamasına izin verme	2	3

Günün belli saatlerinde izin verme	2	3
Toplam	58	100

Yapılan araştırmada, interneti kullanma süresi ile ilgili önlem alan velilerin büyük bir kısmının standart kuralları olduğu görülmüştür. Velilerin büyük bir kısmı, belli bir süre internette kalma süresini 15-60 dk. arasında sınırladıklarını ifade etmişlerdir. Bazı veliler ise interneti kullanma süresi ile ilgili haftalık kuralları olduğunu dile getirmişlerdir. Önlem alan velilerin görüşlerinden bazıları aşağıda sunulmuştur.

“İnternette 15 dakika içerisinde ödevlerine bakmasını söylüyorum. Bir yere giderken de belli bir dakika veriyorum. Geri geldiğimde interneti kapatıyorum. Verilen süre içerisinde ödevlerini yapmasını istiyorum. Babası da takip ediyor. Eğer internetin başında fazla kalıyorsa bana söylüyor. Ben de verilen süre dâhilinde internetin başından kaldırıyorum.” (V-1)

“Bugün 30 dakika internette kalabilirsin diye sınırlama getiriyoruz. Çocuğun dış görünüşüne bakıyoruz. Eğer internet başında kalması çocuğu olumsuz etkiliyor ise hemen internetin başından kaldırıyoruz. Çocuğun durumu kötü ise 30 dakikada beklemiyoruz. İtiraz etse de bırakılacak dediğimizde internetin başından kalkıyor. Bizim için sağlığı daha önemli. Annesi sıkı tutuyor.” (V-3)

“İnternette kalma süresini yapacağı ödevin konusuna göre sınırlıyoruz. Ödevin konusuna göre bir süre belirliyoruz. Bir ya da iki saat arası bir süre oluyor. Verilen süre içerisinde ödevini yapmasını söylüyoruz. Diğer zamanda beş, altı saat internete girme şansı yok.” (V-18)

“Evde internete girme saatli. Okul olduğu dönemlerde ders dışındaki sitelere girmelerine izin vermiyorum. Sadece ödev için girmelerine izin veriyorum. Hafta sonları 30 dakika izinleri var. Bu sürede de oyunlara bakıyor, alış-veriş sitelerine giriyor. İnternetle bağı çok yoğun değil.” (V-29)

“Ders amaçlı kullandığı zamanlar dersini bitirene kadar kullanabiliyor. Oyun amaçlı girdiğinde ise 1 veya 2 saati geçemez. Zaten ona haftanın sadece bir günü müsaade ediyoruz. Onun dışında giremiyor.” (V-43)

“Çocuklar internet çağında doğdu. Bu çocuklara interneti yasaklayamazsın. Ancak zararlarını anlatabilirsin. Önlem konusunda evde sıkıyönetim politikam yoktur. Bazı sınırlamalar getiriyorum. Çocuklarla konuştum. İnterneti kaldırmayacağımı söyledim. Ancak hafta içi ders haricinde internete girmek yok. Hafta sonu serbest. Çocukların kendilerini kontrol edebileceklerine inandığım için yaptım. Ancak okuldan gelen oyun başına oturdu. Bir de kavga etmeye başladılar. Eşim benden daha dirayetli çıktı. Kasayı çıkarıp komşuya verdi. Ama notlarından görüyorum durumun vahametini. Notları düşmeye başlıyor. Eşimin yaptığına başta bir şey söylemedim. Sonra yaptığının iyi olduğuna kanaat getirdim. Çünkü derslerini düzeltmeye başladılar.” (V-15)

“Okula gittiği zamanlarda derslerinden dolayı istediği kadar interneti kullanabiliyor. Ancak tatil olduğu zaman biraz da internetin başında fazla durunca kalkması için uyarıyorum. Uyarım üzerine internetin başından kalkıyor.” (V-42)

Velilerin, Çocuklarının Sosyal Bilgiler Dersiyle İlgili Ödev Hazırlarken Kütüphane ya da İnternette Hangisini Tercih Etmeleri İle İlgili Görüşleri

Görüşme yapılan 50 veliye, çocuklarının Sosyal Bilgiler dersiyle ilgili ödev hazırlarken kütüphane ya da internette hangisini tercih etmeleri gerektiği sorulmuş ve elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 2

Velilerin, Çocuklarının Sosyal Bilgiler Dersiyle İlgili Ödev Hazırlarken Kütüphane ya da İnternette Hangisini Tercih Etme Durumu

Görüşler	f	%
Kütüphaneden araştırma yapmalı	21	42
Her ikisinde de araştırma yapmalı	16	32
İnternette araştırma yapmalı	12	24
Her ikisinde de araştırma yapmamalı	1	2
Toplam	50	100

Tablo 2’den de anlaşılacağı üzere, velilerin % 42’si çocuklarının Sosyal Bilgiler dersiyle ilgili ödevlerini kütüphaneden araştırmalarını isterken, % 32’si hem kütüphaneden hem de internette araştırmaları gerektiğini ifade etmişlerdir. Yapılan araştırmada velilerin % 24’ü çocuklarının Sosyal Bilgilerle ilgili ödevlerinde internette araştırmalarını söylemişlerdir. Velilerin % 2’si ise, her ikisinde de araştırma yapmamalarını ifade etmişlerdir. Bu görüşte olan veli düşüncesini “*Ben çocuğun ne internetteki kalıplaşmış bilgilerden ne de kütüphanedeki ders kitaplarındaki kalıplaşmış bilgilerden araştırmasını istemiyorum. Çevreye dönük bir ödev hazırlamasını, üretken olması istiyorum. Sosyal Bilgilerdeki konular günlük hayata aktarılmaya müsait. Günlük hayattan araştırarak öğrenmesini, o şekilde projelerini yapmasını istiyorum. Kitaptan birebir bir şeyleri yazmak değil ya da internette en çok tıklanan yerin gelip oradaki ilk sayfayı alıp yapması değil. Sosyal bilgilerin projeye dayalı ilerletilmesini istiyorum. Açıkçası ilkokulların kütüphanesine, kaynaklarına çok güvenmiyorum.*” Şeklinde belirtmiştir. (V-46)

Velilerin, çocuklarının sosyal bilgiler dersiyle ilgili ödev hazırlarken kütüphane ya da internette araştırmalarını istemelerinin nedenleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 2.1

Velilerin, Çocuklarının Kütüphaneden Araştırma Yapmalarını İstemelerinin Nedenleri İle İlgili Görüşleri

Görüşler	f	%
Bilgilerin daha kalıcı olması	14	21
Araştırmacı yönünü geliştirmesi	9	14
Kitaplardan araştırma yaparken dikkatini çeken diğer konuları da öğrenmesi	8	12

Kelime hazinesini ve bilgisini arttırması	7	10
Somut bir şekilde bilgiye ulaşmasını sağlaması	6	9
Okuma alışkanlığı kazandırması ve okuma hızını arttırması	5	7
Kitapların daha doğru bilgi vermesi	4	6
Ortam açısından güvenli olması	4	6
Grup çalışması sağlaması	3	4
Bilgiyi daha çabuk kavramasına neden olması	2	3
Sözlük kullanma imkânı sağlaması	1	2
Farklı metotlar kullanmayı öğrenmesi	1	2
Belli bir çevre edinmesi	1	2
Motivasyon sağlaması	1	2
Toplam	66	100

Tablo 2.1’den de görüldüğü gibi veliler, çocuklarının kütüphaneden araştırma yapmalarını en çok kalıcı bilgi sağladığı için istediklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca velilerin araştırmacı yönünü geliştirmesi, kitaplardan araştırma yaparken dikkatini çeken diğer konuları da öğrenmesi, kelime hazinesini ve bilgisini arttırması, somut bir şekilde bilgiye ulaşmasını sağlaması gibi nedenlerden dolayı da çocuklarının kütüphanede araştırma yapmalarını istedikleri görülmüştür. Velilerin görüşlerinden bazıları aşağıda sunulmuştur.

“Kütüphaneden araştırma yapmalı. Kitap, belge kullanılmalı. Çünkü araştırma yaparken kitaplara, belgelere dokunsun istiyorum. Kütüphanede araştırma yaparken birden fazla kitaptan okuduğu için bilgiler daha kalıcı oluyor. Kitaplardan araştırma yaptığı için okuması da ilerliyor.” (V-1)

“Kitaptan faydalanmasını, arayıp bulup yazmasını istiyorum. En azından o konuyu bir kez okumuş olur. İnternette olunca kopyala yapıştır yapıyorlar. O konuyu okuduklarını düşünmüyorum. Kütüphane olunca çocuk bir defa okur bir defa da yazar. Hem okurken hem de yazarken aklında kalacağı için faydası olur.” (V-10)

“Kütüphaneye gitmesini sağlıyorum. Çocuk kütüphanesine, üniversite kütüphanesine götürüyorum. Kütüphanedeki bilgi daha kalıcı. Kendisi dokunarak somut bir şekilde bilgiye ulaşıyor. Kütüphanede bir konuda birden fazla eserin yazılmış olduğunu görüyor. Orada okuyan ve araştıran insanları gördükçe daha fazla motive oluyor.” (V-43)

“Kütüphaneden araştırma yapmasını istiyorum. Kelime hazinesi genişler. Kitaplara dokunması, kitap, dergi, gazete okuması araştırmacı yönünü geliştirir.” (V-8)

“Kütüphane her zaman farklıdır. İnsan kendi için bir şey yaptığını hisseder. Kitap okuyarak kendisinin araştırmasını istiyorum. Kütüphane de hiçbir şey öğrenmese nasıl araştırma yapılır onu öğrenir. Kendi araştırır. O mutluluğu yaşamasını istiyorum. Kütüphane çok büyük bir mutluluk.” (V-21)

“Kütüphaneden araştırmasını ve kitapların kokusunu almasını istiyorum. İnternette tıklaması yerine kitap sayfalarını çevirmesini ve kitabı hissetmesini istiyorum. Üstelik bilgisayarda aradığı tüm bilgilere bir tuşla ulaşabiliyor. O zaman da pek fazla araştırma yapmamış oluyor. Hem de bilgisayarda yapılan araştırmalar insanı hareketsizleştiriyor.

Kütüphane de ise çocuk kitapları ararken, sayfaları çevirirken bir çaba sarf ediyor. Hareket etmiş oluyor.” (V-32)

“Kütüphanede araştırması daha faydalı olur. Çünkü internette araştırma yaparken sadece aradığı konuyu bulur. Fakat kütüphanede kitapları karıştırırken başka konulara da ister istemez gözü takılır. Başka konuları da okur ve öğrenir.” (V-39)

“Kitaplardan araştırma yaptığında kendi konusunun dışında herhangi bir konu dikkatini çekebilir. Dikkatini çektiği konu hakkında da bilgi sahibi olabilir. Kitaplardaki bilgiler daha doğru ve daha güvenilir geliyor.” (V-5)

“Kütüphaneden araştırma yapılırsa daha uygundur. Okuma alışkanlığı kazanır. Kitaba karşı sevgisi artar. Kütüphanede hiçbir şey yapmasa bir roman alıp okusa o bile çocuğa faydalıdır. En azından anlama kabiliyetini geliştirir.” (V-9)

“Kütüphaneden araştırmasını istiyorum. Kütüphane de görevliler başında duruyor. Her şey gözaltında. Kamerayla takip ediliyor. Bütün bunlardan dolayı hem güzel hem de daha güvenli.” (V-49)

“Arkadaş ortamında olması daha sağlıklı olduğu için kütüphanede araştırma yapmasını istiyorum. Birbirleriyle fikir alış verişi yapma imkânı buluyorlar.” (V-12)

Tablo 2.2

Velilerin Çocuklarının İnternette Araştırma Yapmalarını İstemelerinin Nedenleri İle İlgili Görüşleri

Görüşler	f	%
Bilgiye daha hızlı ulaşımı sağlaması	11	28
Zaman kaybını önlemesi	7	18
Bilgiye ulaşımın kolay olması	6	15
Her bilgiyi bulma imkânı sağlaması	6	15
Evde olduğundan endişe etmeyi engellemesi	5	13
Görsellik sağlaması	2	5

(Tablo 2.2'nin devamı)

Araştırma yaparken sıkılmayı önlemesi	1	2
Fikir sahibi olmasını sağlaması	1	2
Ders başarısını arttırması	1	2
Toplam	40	100

Tablo 2.2'de görüldüğü gibi, veliler çocuklarının bilgiye daha hızlı ulaşması nedeniyle internette araştırma yapmalarını istediklerini ifade etmişlerdir. Tablodan görsellik sağlaması, araştırma yaparken sıkılmayı önlemesi, fikir sahibi olmasını sağlaması, ders başarısını arttırması gibi nedenlerin ise daha az veli tarafından söylendiği görülmüştür. Velilerin görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

“İnternet bilgiye daha hızlı erişimi sağlar. Bir sözcüğe bakmak istesen A’dan Z’ye hemen bulabilirsin. Diğer türlü kitaptan bakmak sayfaları karıştırmak insanı yorar. Ayrıca internet kısa sürede A’dan Z’ye kısa sürede sıralama yapar.” (V-13)

“Erzurum kış memleketi. Çocuk akşam gidip hangi kütüphaneden araştırma yapacak. Ancak internet evde. Google arama motoruna yazarak istediği her şeye ulaşabiliyor. Öğretmenin verdiği ödevi günü gününe yapabiliyor.” (V-20)

“İnternet zamandan tasarruf sağlıyor. Kitaplarda bilgi daha kısıtlı. İnternette daha kısa zamanda daha fazla bilgiye ulaşıyor. Bu yönde faydası var.” (V-26)

“İnternette yapmasını istiyorum. Zaman kaybını önler. Bilgiye daha çabuk ve daha kolay ulaşır.” (V-47)

“Evde olduğu için internette araştırmak daha kolay. En azından yanımızda oluyor. Biz çocuğu tek bırakmıyoruz. Kütüphaneye götürüp getirmek problem oluyor. Gideceği yerlere birlikte gidip geliyoruz. İnternette yapınca evde yanımızda oluyor. Diğer türlü bize de sıkıntı oluyor. Ödevlerini evde kendi yapıyor ya da birlikte yapıyoruz.” (V-24)

“Kütüphanenin evle arası uzak. Yaşı küçük olduğu için gidemez yanında birinin gitmesi gerekiyor. O da biraz zor. Ama bilgisayardan aradığı şeyleri daha çabuk buluyor. Bilgisayar hem daha hızlı hem de kendisi de yapabiliyor.” (V-27)

“İnternette yapmasını isterim. Çünkü daha geniş kapsamlı olarak inceleme imkânı sağlıyor. Birden fazla site var. Bu sitelerde araştırma yapması kütüphanedeki araştırmadan çok daha iyi olur.” (V-30)

“Evimizde internetimiz ve imkânımız var. İnternette istediğin kadar detaylı bilgi buluyorsun. Kütüphaneden araştırmak çok zaman alıcı. Bir de zaman kötü. Evde olduğu için daha güvenli.” (V-50)

“İnternette çalıştığımda dışarı çıkmadığı için endişe etmiyorum. Her an gözümün önünde. Çünkü dışarıda olduğu zaman sürekli takip edemiyorum. Arkadaş çevresinden de etkilenebilir. Çoğu zaman oyun oynamaya gidiyorlar. İnternet kafelere gidiyorlar. Bu nedenle takip edemiyorum. Bilgisayar olsa ben başında otururum oda araştırmasını yapar.” (V-11)

“Kütüphaneye zamanımız yok. Götürüp getirecek birileri lazım. Orada da başında duracak birisi lazım. Dolayısıyla internet ev içinde olduğu için bize daha kolay geliyor. Evin içinde istediğin saat girebiliyorsun. Gecenin on birinde de internete girip araştırma yapabiliyorsun. Bu saatte de ödevlerimizi bitirebiliyoruz. Ancak gecenin on birinde kütüphaneye gidemeyiz. Bu yönde internetin avantajı var.” (V-23)

“İnternette müzik dinleyerek araştırma yapıyor. Bu da araştırma yaparken sıkılmasını önüyor.” (V-5)

“İnternet kullanımı derslerinde çok faydalı oluyor. Dinlediğimiz yerlerden biz de örnekleri alıyoruz. Örnekler üzerinde değişiklik yaparak kullanıyoruz.” (V-36)

Velilerin, İnternet Kullanımının Çocuklarının Sosyal Bilgiler Dersine Fayda Sağlaması İle İlgili Görüşleri

Görüşme yapılan 50 veliden 2'si, internet kullanımının çocuklarının Sosyal Bilgiler dersine fayda sağladığını düşünmezken, 48 veli ise Sosyal Bilgiler dersine fayda sağladığını dile getirmiştir. Faydalı olduğunu söyleyen velilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 3

Velilerin, İnternet Kullanımının Çocuklarının Sosyal Bilgiler Dersine Fayda Sağlaması İle İlgili Görüşleri

Görüşler	f	%
Dersle ilgili bilgi alma imkânı sağlaması	33	23
Kalıcı öğrenme sağlaması	20	14
Görsellik sağlaması	17	12
Video yoluyla öğrenme imkânı sağlaması	17	12
Bilgiye daha hızlı ulaşımı sağlaması	11	7
Fikir sahibi olma imkânı sağlaması	6	4
Soru çözme ve önceki yılın çıkmış sorularına bakma imkânı sağlaması	6	4
Konuyu tekrar etme imkânı sağlaması	5	3
Dikkat çekmesini sağlaması	4	3
Konuları daha derinlemesine araştırma imkânı sağlaması	4	3
Ufkunu geliştirme imkânı sağlaması	4	3
Bilgiyi genel hatlarıyla bulma imkânı sağlaması	4	3
Alternatif sunması	4	3
Karşılaştırma yapma imkânı sağlaması	3	2
Olaylara kronolojik bakma imkânı sağlaması	2	1
Zaman kaybını önlemesi	1	1
Güncel veri sağlaması	1	1
Doğru bilgi vermesi	1	1
Toplam	143	100

Tablo 3' den de anlaşılacağı üzere, veliler internet kullanımının Sosyal Bilgiler dersine faydaları arasında ilk sırada söyledikleri dersle ilgili bilgi alma imkânı sağlamasıdır. Velilerin ifade ettiği diğer faydalar ise kalıcı öğrenme sağlaması, görsellik sağlaması, video yoluyla öğrenme imkânı sağlaması, bilgiye daha hızlı ulaşımı sağlaması, fikir sahibi olma imkânı sağlaması, soru çözme ve önceki yılın çıkmış sorularına bakma imkânı sağlaması, konuyu tekrar etme imkânı sağlamasıdır. Velilerin görüşleri ise aşağıda verilmiştir.

“Sosyal Bilgilerle ilgili kitaplarda bulamadığı bir konuyu internette hemen bulabiliyor. O konu hakkında bilgi sahibi olmasında fayda sağlıyor. İnternette padişahların resimlerine bakıyor. Resimlere bakarken padişahlarla ilgili yazı ve tarihleri de okuyor. Böylece padişah isimleri çocuğun üzerinde daha kalıcı oluyor. Derste daha aktif olmasına neden oluyor. Bu da derslerinde başarıyı getiriyor.” (V-1)

“internet Sosyal Bilgiler dersine fayda sağlıyor. Mesela, bir savaşla ilgili anlaşmaları kitapta araştırdı bulamadı. Ama internette Malazgirt Meydan Muharebesiyle ilgili bir

araştırma yaptığında ben tam bir cevap veremeyebilirim. 1071’de oldu. Alparslan’la oldu. Ama sonuçlarını belki de ben bile çıkaramam. Ama internette bu savaşın sonuçlarıyla ilgili birden fazla bilgiye ulaşabilir. Hem çocuğum bu konu hakkında bilgi sahibi olur hem de ben öğrenmiş olurum.” (V-21)

“İnternette Türkiye haritasını açıp şehirlerin yerlerini öğreniyor. Hangi bölgelerde neler yetiştiriliyor, gelir kaynakları ne, tarımsal faaliyetleri, ülkenin coğrafik özellikleri, iklim şartları ile ilgili hepsinin dokümanını yaptığımız bir ödev hazırladık. Bu araştırma çocuğuma hangi bölgede neler yetiştirildiği ve coğrafi yapısının neler olduğuyla ilgili bilgi vermesi açısından fayda sağladı.” (V-22)

“Çocuğum ezberi sevmeyen birisi. İnternette oyunmuş gibi öğrendiğinde aklında daha iyi kalmış oluyor. Bu onu olumlu yönde etkiliyor.” (V-30)

“Atatürk sunumları, erozyon ve korunma yolları, kanyon ve mağara resimleri, Tortum şelalesi, Çanakkale, doğal afetlerle ilgili ödev hazırladık. Çocuğum bu konularla ilgili internete girip resimlerine, videolarına bakıyor. Bütün bunlar görsel öğrenmeyi sağlaması açısından faydalı. İnternetin sadece müzik ve oyundan ibaret olmadığını insanların bilgisini artırıcı özelliğinin olduğu daha doğrusu buna aracı olduğunu öğrenmeleri açısından faydalı. Genel kültüre katkı sağlıyor. Bilgiye hızlı erişimi sağlıyor. Bilgisayar her türlü bilgiye ulaşmada araç.” (V-15)

“Sadece bugüne ait kalmıyor. Geçmişini de öğreniyor. Bu vatan nasıl kazanılmış, hangi zorluklar çekilmiş onları internette öğreniyor. Öğretmenin anlattığını anlamadığı zaman gelip fikrimizi soruyor. Bizim söylediklerimizde kendisini tatmin etmiyorsa o zaman internette araştırma yapıyor. Araştırma sonucunda bulduklarını da gelip bize söylüyor. İnternet olmasa çocuk bir yerde tıkanacak. Kafasında soru işaretleri kalacak. Sadece aile ve öğretmenin söyledikleriyle sınırlı kalacak. Haritaların geçmişini araştırıyor. Kıtaları araştırıyor. Geçmiş dönemleri araştırırken heyecanlanıyor. Öğrenmek için daha fazla istek duyuyor. İnternette soru çözüyor. Bire bir soru çözmesi çocuğuma dersinde fayda sağlıyor.” (V-5)

“Doğu Anadolu’nun yer şekilleri ya da coğrafi yapısıyla ilgili bir ödevde görsel olarak öğrenmesine fayda sağlıyor. Haritaları hem görsel olarak görüyor hem de haritalar üzerinde değerlendirme yapabiliyor. Hayvancılıkla, tarımla ilgili konularda hem görsel olarak bakıyor hem de videoları dinliyor. İnternette buğdayı, tarlayı, patatesi, çileği, ayçiçeğini görsel olarak izlemesi çocuğun dikkatini çekiyor ve daha kalıcı bir etki yapıyor. Tortum şelalesinin akışını görsel olarak görüyor ve oluşan gökkuşağını görme fırsatı buluyor. Gördüğü için bir daha unutmuyor.” (V-3)

“Kitaplar görsel yönden eksik. Ya resimler güzel değil ya da siyah-beyaz resimlere yer verilmiş. Ancak görsel yönden internet çok iyi. Farklı renkte resimler var. Sosyal Bilgilerle ilgili bir konuda bu görsellerin önemi büyük. Konu ile ilgili resimlere bakıyor, video dinliyor. O dönemi kafasında canlandırıyor. Haritalar internette daha güncel. Haritalardaki sapmaları internet veriyor. Hangi yıl ne kadar sapma olmuş öğrenebiliyorsun. Resimler ve videolar olduğu için çocuk daha iyi anlıyor.” (V-13)

“Sosyal Bilgiler dersi için görsellik önemli. Resimli olması hem dikkat çekiyor hem de bilgilerin kalıcı olmasına neden oluyor. Ders konusunda eksik kaldığı yerlerde ve harita, atlas

kullanımında internetten yararlanıyor. Doğru bilgi konusunda da güven veriyor. Çünkü aynı konuyla ilgili birden fazla siteye bakma imkânı sağlıyor.” (V-8)

“İnternette olayların kronolojik sıralamasına bakıyor. Bunlarla ilgili videolar izliyor. Tekrar tekrar başa alma imkânı olduğu için videolar çok fayda sağlıyor. Görsel olduğu için daha verimli ve daha akılda kalıcı oluyor.” (V-37)

“Çeşitli soru sınıflarını görmüş oluyoruz. Örnek oluyor. Ufkunu geliştiriyor. Kurtuluş Savaşını, Osmanlı Devletini, Cumhuriyeti, Atatürk’ü anlatan videolar, filmler görsel olmasından dolayı daha etkili ve kalıcı oluyor. Hatırlaması daha kolay oluyor. Haritalar kısmında ülkelerin ayrılması parçalanması, devletlerin ayrılmasıyla ilgili parçaların çıkması çocuğu çok etkiliyor. Mavi renk, yeşil renk gibi haritadan ayrılmaları çocuğun aklında kalıyor. Bu renk Karadeniz Bölgesiydi diye bağlantı kuruyor. İç Anadolu Bölgesinde buğday resmi var diyor. Karadeniz Bölgesi yemyeşildi orada fındık vardı diyor. Bu şekilde görsellerle bölgeler arasında bağlantı kuruyor. Öğrendiklerinin kalıcı olmasına fayda sağlıyor.” (V-43)

“Verilen bir konuyu internetten daha hızlı buluyor. İnternet geniş bir araştırma alanı sağlıyor. Konuları daha derinlemesine araştırmasında Sosyal Bilimler dersine fayda sağlıyor. Çözemediği bir soru olduğunda internetten hemen açıp bakabiliyor. Testlerde bir önceki yıl hangi sorular çıkmış onları internetten öğreniyor.” (V-11)

“Kitapta savaşlar çok uzun anlatıldığı için oradan okumuyor. İnternette daha kısa sürede daha kısa cevaplar buluyor. Bu konuda fayda sağlıyor.” (V-28)

“Sosyal Bilimler dersi ile ilgili proje ödevi hazırlıyoruz. Kapağını hazırlarken fikir vermesi için internetteki diğer kapak örneklerine bakarak kapak hazırlama konusunda fikir sahibi oluyoruz. Bu dersle ilgili slayt hazırlıyoruz. Çocuğumun aklında daha kalıcı oluyor.” (V-6)

“Tarihle ilgili konularda internetin çok faydasını gördük. Olayları, savaşların tarihlerine bakıyoruz. Olayların sıralanışını öğrenebiliyoruz. Öğretmeninden öğrenemediği konuları tekrar edip öğrenebiliyor.” (V-36)

“En başta zaman kaybını önler. Aramış olduğu konuda alternatifler çok oluyor. Bir yerde bir kelimeye takılıp kalmaktansa değişik siteler değişik alternatifler var. Biri iki paragraf anlatmış, birisi beş paragraf anlatmış, diğeri o konuyu sayfalarca anlatıyor. Bu yönde faydası oluyor.” (V-17)

Velilerin, Çocuklarının Sosyal Bilimler Dersiyle İlgili Ödevlerine Yardım Ederken İnternette Nasıl Faydalandıkları İle İlgili Görüşleri

Görüşme yapılan velilere, çocuklarının sosyal bilgiler dersiyle ilgili ödevlerine yardım ederken internetten nasıl faydalandıkları ile ilgili görüşleri sorulmuş ve elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 4

Velilerin Çocuklarının Sosyal Bilimler Dersiyle İlgili Ödevlerine Yardım Ederken İnternette Nasıl Faydalandıkları İle İlgili Görüşleri

Görüşler	f	%
Arama motorlarından konu ile ilgili araştırma yapma	43	46

Konu ile ilgili videolardan yararlanma	19	20
Konu ile ilgili resim ve fotoğraflardan yararlanma	18	19
Konu ile ilgili atlas ve haritalardan yararlanma	7	7
Konu ile ilgili soru çözümlerinden yararlanma	7	7
Toplam	94	99

Tablo 4’den de anlaşılacağı üzere, velilerin çocuklarının ödevlerinde internetten en çok arama motorlarından konu ile ilgili araştırma yaparken faydalandıkları görülmüştür. Ayrıca veliler internetteki videolardan, resim ve fotoğraflardan, atlas ve haritalardan da faydalandıklarını ifade etmişlerdir. Velilerin görüşlerinden bazıları aşağıda sunulmuştur.

“*Tortum şelalesinin oluşumuyla ilgili bir ödevde internetten yararlanıyoruz. Tortum şelalesini şekliyle birlikte gördüğü için çocuğun dikkatini çekiyor. İnternetten aldığı bilgileri kendi cümlesine dökmesini istiyoruz. Böylece konuyu da tekrar etmiş oluyor. Ya da cami medrese gibi ödevlerde görsellerden faydalandığımız için daha kalıcı oluyor.*” (V-3)

“*Çocuğuma ödevlerinde yardım ediyorum. İnternetten faydalaniyorum. Örneğin, kanyonlar ile ilgili bir ödevde Google arama motoruna konuyu yazıyorum. O konuyla ilgili siteler geliyor. Birkaç tanesine bakıyoruz. Beğenmediğim sitelerde neden beğenmediğimi anlatıyorum. Bu siteden yazılmaz diyorum. Ya dilini beğenmiyorum ya da bilgileri yeterli bulmuyorum. O konu ile ilgili daha iyi olduğunu düşündüğüm siteleri seçiyorum. Çocuğuma site seçmeyi öğretiyorum. İlk önünüze gelen siteden yazmayın diyorum. Birkaç siteden harmanlanan bilgileri Word sayfası açarak oraya yapııştırıyoruz. Sonra görsellik ihtiyacı varsa görsellere geçiyoruz. Çocuğumla birlikte görsellere karar veriyoruz. Sonra hazırladığımız ödevin çıktısını alıyoruz.*” (V-15)

“*Ödevlerinde yardım ediyorum. Yer şekilleri ya da rüzgârlarla ilgili bilgi almak istediğimizde Google arama motoruna yazıyoruz. Aynı zamanda görsellerinden de faydalaniyoruz.*” (V-25)

“*Arama motorlarından bilgi olarak yararlanıyoruz. Görsele ihtiyacımız olduğunda resim ve fotoğraflara bakıyoruz.*” (V-29)

“*Arama motorundan ödevlerini araştırıyoruz. Mesela, Yavuz Sultan Selim kimdir. O dönemde büyük bir padişah olup olmadığını araştırıyoruz. Şu tarihte bu olay olmuş, bu tarihte başka hangi olaylar olmuş bakıyoruz. Birlikte ödevlerini yapıyoruz. Daha çok bilgi amaçlı internetten faydalaniyoruz.*” (V-41)

“*İnternetten ödevlerinde faydalaniyoruz. Google arama motoruna haçlı seferleri diye yazıyoruz. Gelen sitelerden ne zaman olmuş, kimler arasında olmuş bilgi olarak çıktısını alıyoruz. Daha sonra çocuğum elde edilen bilgileri yazıyor.*” (23)

“*Konu ile ilgili bilgiyi Google arama motoruna yazıyoruz ve çıkan sitelerden bilgi alıyoruz. Konu ile ilgili video izliyoruz. Görsellerine bakıyoruz.*” (V-44)

“*Konuyu Google arama motoruna yazıyoruz. Ve gereken bilgileri alıyoruz. Ayrıca resim ihtiyacı varsa görsellere giriyoruz. Konu ile ilgili videolar izliyoruz. Eksik kaldığı konularda da videolara bakıyoruz.*” (V-46)

“Sosyal Bilgiler dersinde bir kişinin hayatı ödev olarak verildiyse hem görsel hem de bilgi olarak bakıyoruz. Google arama motorunu kullanıyoruz. Bazen de resimleri alıp yazıyoruz. Verilen ödevde göre görsellere bakıyoruz. Hayvanların taş devrindeki evrimleri, o devirlerde nesli tükenen hayvanlarla ilgili bir araştırma yaptık. Bunu yaparken hem görsellerden yararlandık hem de sitelerden bilgiler aldık.” (V-26)

“Sosyal Bilgiler dersiyle ilgili ödevlerinde yardım ediyoruz. İnterneti atlas ve harita olarak kullanıyoruz. Atatürk’ün hayatı, savaşlar, yeryüzü şekilleri gibi konularda internetten faydalanıyoruz. Bu konularla ilgili görsellere bakıyoruz. Bu konularla ilgili arama motorundan daha detaylı bilgi alıyoruz.” (V-8)

“Sosyal Bilgiler ödevleri ile ilgili yardım ediyoruz. Haritalar konusunda yardım ettik. İnternetin görseller kısmından haritalara bakıp fikir alarak harita çizimi yaptık. Arama motorundan padişahların hayatlarıyla ilgili, tarihlerle ilgili yararlanıyoruz. Ayrıca padişahlara kronolojik olarak bakıyoruz.” (V-5)

“Google arama motorundan konu ile ilgili bilgi alıyoruz. Konuya göre videolardan yararlanıyoruz. Soru çözümü için internetten faydalanıyoruz. Sınavları olduğu zaman soru çıkarıyoruz.” (V-50)

Sonuç ve Tartışma

Görüşme yapılan velilerin, % 84’ü çocuklarının interneti kullanma süresi ile ilgili önlem aldıklarını belirtmişlerdir. İnterneti kullanma süresi ile ilgili önlem alan velilerin büyük bir kısmının standart kuralları olduğu ve internette kalma süresini 15-60 dk. arasında sınırladıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca veliler, interneti kullanma süresi ile ilgili haftalık kuralları olduğunu ve araştırma konusuna, çocuklarının internette fazla kalmasına göre önlem aldıklarını dile getirmişlerdir. Velilerin, çocuklarının ders dışında başka sitelere girmemeleri ve internette fazla kalarak olumsuz etkilenmemeleri sebebiyle önlem aldıkları sonucuna varılmıştır. Sarı ve Kunt’un (2014) çalışmaları araştırmada çıkan sonuçları desteklemektedir. Sarı ve Kunt çalışmalarında 6.sınıf öğrencilerinin %44,6’sı, 7.sınıf öğrencilerinin %46,7’si internette geçirdikleri sürenin aileleri tarafından her zaman sınırlandırıldığını ve bunun yanında 6.sınıf öğrencilerinin %41,5’i ve 7.sınıf öğrencilerinin %60,0’i internet kullanımına her zaman ailelerinin belirledikleri süre içerisinde son verdiklerini söylemişlerdir. Ayrıca Ersoy ve Yaşar’ın (2003) çalışması da, araştırmada çıkan sonuçları destekler niteliktedir.

Yapılan görüşmelerde velilerin %42’si çocuklarının Sosyal Bilgilerle ilgili ödev hazırlarken kütüphaneden araştırma yapmalarını, %32’si hem kütüphane hem de internetten araştırma yapmalarını, %24’ünün ise internetten araştırma yapmalarını istedikleri görülmüştür. Velilerin bilgilerin daha kalıcı olması, araştırmacı yönünü geliştirmesi, kitaplardan araştırma yaparken dikkatini çeken diğer konuları da öğrenmesi, kelime hazinesini ve bilgisini arttırması, somut bir şekilde bilgiye ulaşmasını sağlaması, ortam açısından güvenli olması, grup çalışması sağlaması, sözlük kullanma imkânı sağlaması gibi nedenlerden çocuklarının kütüphaneden araştırma yapmalarını istedikleri görülmüştür. Bilgiye daha hızlı ulaşımı sağlaması, zaman kaybını önlemesi, bilgiye ulaşımın kolay olması, her bilgiyi bulma imkânı sağlaması, görsellik sağlaması, araştırma yaparken sıkılmayı önlemesi gibi nedenlerden dolayı da çocuklarının internetten araştırma yapmalarını istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ekici ve Özenç’in (2012) çalışmasında ise öğrencilerin tamamına yakınının

(%95) bilgiye ulaşmak için özellikle interneti tercih ettikleri görülürken, kütüphaneyi düşük oranda kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Veli görüşmelerinde, internet kullanımının Sosyal Bilimler dersine yönelik dersle ilgili bilgi alma imkânı sağlaması, kalıcı öğrenme sağlaması, görsellik ve video yoluyla öğrenme imkânı sağlaması, bilgiye daha hızlı ulaşımı sağlaması, dikkat çekmesini, fikir sahibi olma imkânı sağlaması, konuları daha derinlemesine araştırma imkânı sağlaması ve güncel veri sağlaması gibi faydaları olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlar Numanoğlu ve Bayır'ın (2012) yaptığı çalışmada ortaya çıkan sonuçlarla da paralellik göstermektedir.

Araştırma sonucunda velilerin çocuklarının sosyal bilgiler dersiyle ilgili ödevlerine yardım ederken internetten, arama motorlarından konu ile ilgili araştırma yapmak, ilgili video, resim ve fotoğraflardan yararlanmak, konu ile ilgili atlas ve haritalardan yararlanmak için faydalandıkları görülmüştür

KAYNAKÇA

- AKPINAR, YAVUZ (2003). Öğretmenlerin yeni bilgi teknolojileri kullanımında yükseköğretim etkisi: İstanbul okulları örneği. TOJET, ISSN: 1303-6521 Volume 2, Issue 2 Article 11, ss.79-96.
- ALKAN, C.; D. DERYAKULU VE N. ŞİMŞEK. (1995). Eğitim Teknolojisine Giriş. Ankara: Önder Matbaacılık.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş, ÇAKMAK, E. K., AKGÜN, Ö. E., KARADENİZ, Ş., DEMİREL, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. 15. Baskı. Ankara: Pegem Akademi Yay.
- ÇALIŞKAN, NİHAT VE KARADAĞ, ENGİN (2007). “Temel Kavramlar”, *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*, Mustafa, SARITAŞ, (Ed.), Pegem A Yay., Ankara, ss.1-17.
- EKİCİ, S., ÖZENC UÇAK, N. (2012). İlköğretim öğrencilerinin internette bilgi arama davranışları. *Türk Kütüphaneciliği*. 26(1), 78-96.
- ERSOY, A., YAŞAR, Ş. (2003). İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin internet kullanma durumları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 1(4), 401-426.
- ERSOY, ALİ VE YAŞAR ŞEFİK (2003). İlköğretim 4. Ve 5. Sınıf öğrencilerinin internet kullanma durumları. *Türk eğitim bilimleri dergisi*, Cilt 1, Sayı 4, ss. 1-21.
- MEB (2005). 4 – 7 İlköğretim Sosyal Bilimler Öğretim Programı. Ankara: MEB.
- MORIARTY, J. (2011). Qualitative Methods overview. School for social care research. London. [https //www.ise.ac.uk](https://www.ise.ac.uk). (Erişim Tarihi: 06.03.2016).
- NUMANOĞLU, G., BAYIR, Ş. (2012). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre internet kullanımları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 10(2), 295- 323.
- PİCARD, PAUL M., (2009), *Technology Based Interviews: Constructing Better Student Attitudes Toward History By Using Technology To Develop A Technology Based*

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 57 Eylül - Ekim 2016

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

Interview Archive Of The Great Depression, Doktora Tezi,
Üniversitesi, New York.

Columbia

SARI, S., KUNT, H. (2014). İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre internet kullanım durumlarının belirlenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. Sayı: 40, 263-280.

ÜNAL, FATMA VE ÖZMEN, CENGİZ VE ER, HARUN (2013). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin İnternet Kullanma Durumları. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 8/6 Spring ss.741-752*

YILDIRIM, A., ŞİMŞEK, H. (2008). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yay.